

Η χρεοκοπία του μοντέλου ΣΥΡΙΖΑ οδηγεί πλήθος διανοητών να εναποθέτουν ελπίδες και προσδοκίες στους Κόρμπιν, Σάντερς και (λιγότερο) τον Μελανσόν. Εξετάζουμε συγκεκριμένα το πρόγραμμα των βρετανών Εργατικών, που καταδεικνύει τον προσανατολισμό τους, καταγράφοντας πλευρές του αναδυόμενου ριζοσπαστισμού. Λειτουργώντας όμως ως συντηρητικός μετασχηματιστής του και ανάχωμα προς μια πιθανή αντικαπιταλιστική επαναστατική ροπή του.

Ο ΣΥΡΙΖΑ και η αριστερή στρουθοκάμηλος-Η ΚΑΤΑΡΡΕΥΣΗ ΕΝΟΣ ΜΟΝΤΕΛΟΥ

Αφορμή για αυτό το κείμενο αποτέλεσε η έκδοση του βιβλίου της Ιρλανδής καθηγήτριας φιλοσοφίας **Έλενας Σίχαν** («Το κύμα του ΣΥΡΙΖΑ: Ανάβαση και συντριβή με την ελληνική Αριστερά») και η σχετική συζήτηση που πυροδότησε.

Η συγγραφέας- από τους θερμότερους **υποστηρικτές του ΣΥΡΙΖΑ** έως την ανοιχτή και χωρίς όρους συνθηκολόγησή του- με παραστατικό και έντιμο τρόπο καταγράφει την άνοδο και πτώση του άστρου του ΣΥΡΙΖΑ. Πιο σημαντική ωστόσο είναι η καταγραφή του θρυμματισμού των ελπίδων, μαζί και των θεωρητικών υλικών κατασκευής τους, ενός ευρύτερου **ρεύματος της ευρωπαϊκής αριστεράς**.

Στο ρεύμα αυτό συγκαταλέγεται πλήθος ακαδημαϊκών και άλλων διανοητών, που αναφέρονται στη «σύγχρονη ριζοσπαστική αριστερά», ενώ παράλληλα επιδιώκουν να νομιμοποιούν τα πολιτικά τους προτάγματα σε μια ορισμένη ανάγνωση του μαρξισμού και της ιστορικής εμπειρίας του εργατικού κινήματος στην Ευρώπη.

Η κατάρρευση της πολιτικής στρατηγικής ΣΥΡΙΖΑ έχει δημιουργήσει τουλάχιστον **αμηχανία**.

Αρκετοί από αυτούς, μεταξύ των οποίων και η Έλενα Σίχαν που δηλώνει πως δεν περίμενε ποτέ «τόσο απαίσια συνθηκολόγηση», ερμηνεύουν την τραγική αποτυχία του ΣΥΡΙΖΑ με όρους «προδοσίας» και «μετάλλαξης του ΣΥΡΙΖΑ σε ένα εντελώς άλλο κόμμα». Θεωρούν πως δεν υπήρξε ποτέ πρόβλημα με την ίδια τη στρατηγική ΣΥΡΙΖΑ, αφήνοντας αναπάντητο το ερώτημα πως έγινε δυνατή αυτή η «στροφή» της ηγεσίας και μάλιστα χωρίς σημαντικές απώλειες στις εκλογές του Σεπτεμβρίου του 2015.

Άλλοι, όπως ο Καναδός καθηγητής οικονομίας **Λίο Πάνιτς**, προτιμούν να μιλούν για εκβιασμό από μεριάς της ΕΕ, συνεχίζοντας τελικά την κριτική στήριξη στο ΣΥΡΙΖΑ.

Ο ίδιος, δηλώνει με κάθε ευκαιρία, πως «η παλιά συζήτηση στην αριστερά γύρω από το δίλημμα “μεταρρύθμιση ή επανάσταση” έχει καταστεί ντεμοντέ».

Τονίζει ότι «το ερώτημα του 21ου αιώνα δεν είναι “μεταρρύθμιση ή επανάσταση”, αλλά η **«ανακοπή (restraint) της νεοφιλελεύθερης σφαγής»**, και το «τι είδους μεταρρυθμίσεις (...) μπορούν να αποδειχθούν αρκετά επαναστατικές ώστε να αντέξουν στις επιθέσεις του καπιταλισμού» (Γκάρντιαν, 12/1/14).

Η περίφημη αυτή «ανακοπή» δεν αφορά το πεδίο της **«τακτικής»**. Αναφέρεται και αναιρεί στρατηγικές σχετικές με την υπέρβαση του καπιταλισμού και επομένως πρέπει και η ίδια να κριθεί ως **στρατηγική πρόταση**.

Θα μπορούσε να τη χαρακτηρίσει κανείς ως μια **«στρατηγική αποφυγής της επαναστατικής στρατηγικής»**, χωρίς ρητή άρνησή της, αλλά με σαφή πολιτική λειτουργία: Από την κοινότυπη επισήμανση πως δε μπορεί κανείς να επιτεθεί σε μια τίγρη με γυμνά χέρια, τελικά καταφεύγει στο δρόμο της στρουθοκαμήλου που βάζει το κεφάλι στην άμμο, «ξεχνώντας» πως η τίγρης είναι πάντα εκεί.

Η εμπειρία του ΣΥΡΙΖΑ- αλλά όχι μόνο- έδειξε ακριβώς αυτό.

Για τον Κόρμπιν και το Μανιφέστο (πρόγραμμα) των Εργατικών

Αναζητείται ένα «όραμα» ενός μοντέλου καπιταλισμού όπου η οικονομική, κοινωνική και πολιτική εξουσία του κεφαλαίου θα θεωρείται δεδομένη, αλλά θα διεκδικείται ένα νέο πλαίσιο συναίνεσης

Αν και ελάχιστοι πλέον ευρωπαίοι διανοητές αισθάνονται περηφάνια και διάθεση να μιλήσουν για το ΣΥΡΙΖΑ, δεν ισχύει το ίδιο σε ό,τι αφορά τις ελπίδες και προσδοκίες τους για τους **Κόρμπιν, Σάντερς** και (λιγότερο) τον **Μελανσόν**. Αξίζει να παρατηρήσουμε τις βασικές πλευρές του **Μανιφέστου (προγράμματος)** των Βρετανών Εργατικών του Τζέρεμι Κόρμπιν, καθώς αυτό φαίνεται να εξισώνεται πλέον (από τον ίδιο κύκλο διανοομένων) με τη μαγική ράβδο της απάντησης στον νεοφιλελευθερισμό.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι αναπτύσσονται σημαντικά και ελπιδοφόρα **ρεύματα ριζοσπαστικοποίησης** εντός των ανεπτυγμένων καπιταλιστικών χωρών στο φόντο και των βαριών επιπτώσεων της καπιταλιστικής κρίσης, ειδικά για τους νέους ανθρώπους. Στο πλαίσιο αυτό ο «δημοκρατικός» (κατ' άλλους «ρεφορμιστικός») πόλος του κλασικού ιστορικού αστικού διπολισμού, θα παίξει σημαντικό ρόλο. **Από τη μια**, με την ρητορική του καταδεικνύει και καταγράφει την ανάδυση αυτού του ριζοσπαστισμού. **Από την άλλη**, λειτουργεί ως συντηρητικός μετασχηματιστής του και ανάχωμα προς μια πιθανή αντικαπιταλιστική επαναστατική ροπή του υπό προϋποθέσεις.

Καλύτερα όμως ας «δώσουμε το λόγο» στο ίδιο το πρόγραμμα των Εργατικών. **Δεν ξεχνούμε βέβαια ότι τα πολιτικά και εκλογικά προγράμματα αντιπροσωπεύουν την καλύτερη και όχι την χειρότερη ή πραγματική κατάληξή τους στο πεδίο της κοινωνικής πρακτικής και πολιτικής πράξης.**

Ο Κόρμπιν κάνει λόγο για **«μια οικονομία για όλους και όχι για τους λίγους»**. Η αναλυτική περιγραφή της ξεκινάει από μια διαπίστωση:

«Η δημιουργία πλούτου αποτελεί συλλογική προσπάθεια μεταξύ των εργατών, των επιχειρηματιών, των επενδυτών και της κυβέρνησης. Καθένας συμβάλει και καθένας πρέπει να μοιράζεται δίκαια την αμοιβή».

Τέτοια αρμονία στην καπιταλιστική κοινωνία...

Πως λοιπόν θα αυξηθεί ο πλούτος, που μετά θα τον μοιραστούν δίκαια όλοι; Στο Μανιφέστο προβάλλονται πλήθος προτάσεων, με βασικό άξονα τη διαμόρφωση μιας νέας αναπτυξιακής **«βιομηχανικής πολιτικής»**, που θα στηρίζεται στη χαλιναγωγή του χρηματοπιστωτικού τομέα και την τοποθέτηση των Μικρο-Μεσαίων Επιχειρήσεων στο κέντρο της (ΜΜΕ θεωρούνται οι επιχειρήσεις που έχουν ως 250

εργαζόμενους).

«Οι Εργατικοί είναι το κόμμα των ΜΜΕ», δηλώνεται emphaticά, με επανάληψη του μόνιμου ρεφρέν κάθε πολιτικής διακήρυξης οποιουδήποτε αστικού κόμματος, που ορκίζεται πάντα ιδιαίτερη φροντίδα για τη «μικρή και μεσαία επιχείρηση». Εξαγγέλλουν επίσης την ενίσχυση του «συνεργατικού τομέα», σχετικών επιχειρήσεων σε δημοτικό επίπεδο.

Οι Εργατικοί υπόσχονται την πραγματοποίηση σημαντικών **επενδύσεων** (250 δις λίρες σε ορίζοντα δεκαετίας), μέσω **Εθνικής Τράπεζας Επενδύσεων**, σε βασικές υποδομές (πχ σιδηρόδρομοι), ενώ κάνουν λόγο για επαναφορά στο κράτος ή στον «έλεγχο του δημοσίου» πολλών πρώην «κοινοφελών επιχειρήσεων» που έχουν ιδιωτικοποιήσει προηγούμενες κυβερνήσεις των Συντηρητικών αλλά και των Εργατικών (ενέργεια, νερό, ταχυδρομείο). Σημειώνεται πως ο τομέας της πυρηνικής ενέργειας θα υποστηριχθεί πλήρως από μια μελλοντική κυβέρνηση Εργατικών.

Με ποιους πόρους θα γίνουν αυτά;

«Οι πολύ μεγάλες επιχειρήσεις θα πληρώσουν λίγο περισσότερο φόρο, κρατώντας ωστόσο το φορολογικό συντελεστή των επιχειρήσεων στη Μεγάλη Βρετανία, στα πλέον χαμηλά επίπεδα σε ότι αφορά τις πιο ανεπτυγμένες χώρες», τονίζεται στο Μανιφέστο.

Η αισιοδοξία ξεχειλίζει: **«Η πλειοψηφία των επιχειρήσεων λειτουργούν με βάση τους κανόνες, δηλαδή πληρώνουν τους φόρους τους και τους μισθούς των εργαζομένων, σε αντίθεση με λίγους και άπληστους που επιδιώκουν γρήγορα κέρδη»**.

Σε ότι αφορά το **BREXIT** (οι Εργατικοί ήταν αντίθετοι), αφού επισημαίνεται η «τεράστια συμβολή της ΕΕ στην προστασία της εργασίας και του περιβάλλοντος», τονίζεται πως θα διαπραγματευτούν τη διατήρηση των ωφελημάτων της Ενιαίας Αγοράς και της Τελωνειακής Ένωσης, για την προστασία της βρετανικής βιομηχανίας (44% των εξαγωγών γίνονται προς την ΕΕ). Στόχος είναι η «συνέχιση της συνεργασίας με την ΕΕ στα θέματα της κλιματικής αλλαγής, της αντιμετώπισης της “τρομοκρατίας” και του προσφυγικού», ενώ διακηρύσσεται και η συνέχιση της κυριαρχίας στο Γιβραλτάρ (καθώς και η «προστασία όλων των βρετανικών κτήσεων»).

Στον **τομέα της εργασίας** γίνεται λόγος για ένα **«δίκαιο συμβόλαιο»**. Μια προσεχτική ανάγνωση πλήθους επιμέρους θετικών διακηρύξεων για την «ενίσχυση του ρόλου των συνδικάτων», διαπιστώνεται πως η κεντρική ιδέα τελικά είναι η διατήρηση και εμπέδωση των νέων αντιδραστικών μοντέλων απασχόλησης που βασίζονται στην «απορρύθμιση» και την ελαστικοποίηση και η διαμόρφωση ενός νέου νομικού πλαισίου ελάχιστης «προστασίας των πλέον αδυνάτων», που «θα μειώνει τις τριβές». Ότι ακριβώς κάνει ο ΣΥΡΙΖΑ...

Ο **τομέας της παιδείας** αντιμετωπίζεται απόλυτα εργαλειακά και στο πλαίσιο της καπιταλιστικής ανάπτυξης, ενώ οι κοινωνοί της, εκπαιδευτικοί, μαθητές και σπουδαστές, ως «πόροι» για αυτή την ανάπτυξη, με έμφαση στην μαθητεία και τη διαρκή επιμόρφωση («από την κούνια ως τον τάφο»), ακόμη και με εναλλαγή τοποθέτησης εκπαιδευτικών σε εκπαιδευτικούς θεσμούς και επιχειρήσεις. Η πλέον θετική υπόσχεση αφορά την κατάργηση των διδάκτρων στα πανεπιστήμια.

Σε ότι αφορά τις **συντάξεις** οι Εργατικοί αποδέχονται τη δρομολογημένη αύξηση της ανόδου της ηλικίας σύνταξης στα 66 χρόνια και γενικά υποστηρίζουν τον καθορισμό της με βάση το προσδόκιμο επιβίωσης, κατά τη γνωστή λογική του κεφαλαίου «δουλειά ως τον τάφο».

Γίνεται λόγος για ανοικοδόμηση ενός εκατομμυρίου σπιτιών και ενίσχυση της αγοράς για απόκτηση πρώτης **κατοικίας**, ενώ στον τομέα της υγείας μιλούν για βελτίωση της δημόσιας υγείας μέσω φόρου 5% στην ιδιωτική υγεία και μείωση κατά 50% των δαπανών για συμβούλους διοίκησης.

Εκεί που το Μανιφέστο των Εργατικών γίνεται απολύτως συγκεκριμένο με νούμερα είναι σε ότι αφορά τις **προσλήψεις 10.000 αστυνομικών** (για ενίσχυση «ασφάλειας πολιτών»), για **μέτρα κατά της «τρομοκρατίας»**, για τις προσλήψεις **500 συνοριοφυλάκων** («προστασία συνόρων»), αλλά και **3.000 επιπλέον δεσμοφυλάκων** για τις φυλακές. Αντίστοιχοι αριθμοί αναφέρονται και για τους πυροσβέστες (3.000), όχι όμως για εκπαιδευτικούς ή υγειονομικούς.

Σε ότι αφορά τη **γεωστρατηγική θέση της Βρετανίας** οι Εργατικοί του Κόρμπιν, τάσσονται ρητά υπέρ της συμμαχίας με τις ΗΠΑ (με δικαίωμα διαφωνίας σχετικά με την κλιματική αλλαγή), της ενεργής συμμετοχής στο NATO (με κριτική μάλιστα στους Συντηρητικούς για μείωση δαπανών υπέρ NATO), της συνεργασίας με ΕΕ σε επιχειρησιακές αποστολές ασφαλείας και στον πόλεμο κατά της «τρομοκρατίας». Μεταξύ των άλλων ως κριτήριο της στάσης του τίθεται η υπεράσπιση των προοπτικών της πολεμικής βιομηχανίας.

Τι περιγράφουν οι παραπάνω εξαγγελίες;

Ένα «όραμα» ενός μοντέλου καπιταλισμού όπου η ατομική ιδιοκτησία των μέσων παραγωγής και η συνακόλουθη οικονομική, κοινωνική και πολιτική εξουσία του κεφαλαίου, θα θεωρείται δεδομένη, ενώ την ίδια στιγμή θα διεκδικείται ένα νέο πλαίσιο συναίνεσης με ορισμένους κοινωνικούς τομείς «εκτός εμπορευματοποίησης», με ρόλο στα συνδικάτα και αναβαθμισμένες κάποιες λειτουργίες ελέγχου της αγοράς και προστασίας των εργαζομένων, ειδικά των πιο φτωχών.

Πρόκειται, πέραν των άλλων, για μια **αβάσιμη και μη βιώσιμη προσδοκία** μιας νέας κοπής σοσιαλδημοκρατίας, λίγες μοίρες πιο «αριστερά» από τους Μπλερ, Σρέντερ, Γκονζάλες, Ολάντ και χίλιες φορές πιο δεξιά από τη μεταπολεμική της εκδοχή που συντρίφτηκε στα βράχια ήδη από τις δεκαετίες του 70 και του 80 με την επέλαση του νεοφιλελευθερισμού και τη δική της ένταξη σε αυτόν.

Στο πλαίσιο αυτό η «**ριζοσπαστική Αριστερά**» που ονειρεύονται οι Ευρωπαίοι διανοούμενοι, αποκτά την «αξία» της αποκλειστικά και μόνο όντας στους κυβερνητικούς θώκους. Όπως το θέτει και πάλι ο **Λ. Πάνιτς**: Σε συνθήκες νεοφιλελευθερισμού η σημασία του να έχεις την κυβέρνηση «για να σταματήσεις τη φωτιά, είναι επείγουσα». Μαγικά, η κυβέρνηση αποσυνδέεται από το κράτος, το κράτος αποσπάται από τους υλικούς δεσμούς του με την οικονομική δομή και εξουσία του κεφαλαίου και φυσικά υποτιμούνται και αυτοί οι δεσμοί των αστικών κρατών με πολιτικο-οικονομικούς ή πολιτικούς συνασπισμούς, όπως η ΕΕ και το NATO.

Καθοριστική η από τα «αριστερά» δικαιολόγηση

ΕΜΦΑΝΙΖΕΤΑΙ ΩΣ ΜΟΝΟΔΡΟΜΟΣ Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΕΥΤΕΛΙΖΕΤΑΙ Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ

Ο Τσίπρας αλλά και υπουργοί και βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ, με κάθε ευκαιρία επαναλαμβάνουν: «Αν ο κόσμος διαφωνούσε με την πολιτική μας, θα ήταν στους δρόμους». Πέρα από πολιτική ύβρη και πρόκληση, τι άλλο μαρτυρεί αυτή η τοποθέτηση;

Πρώτον, η δήλωση καταδεικνύει ότι πράγματι βρισκόμαστε σε μια περίοδο ήττας του λαϊκού παράγοντα στον πρώτο γύρο εργατικής γενοκτονίας και κοινωνικής λεηλασίας. Η ήττα αυτή θα αποδειχτεί, ελπίζουμε και μαχόμαστε, προσωρινή και τακτική, ωστόσο δε μπορούμε να μη τη δούμε.

Δεύτερον, αναδεικνύει τον καθοριστικό ρόλο του ΣΥΡΙΖΑ και γενικά του λεγόμενου «αριστερού, ριζοσπαστικού» χώρου στην επιτυχή επέλαση της αστικής, μνημονιακής επίθεσης. Ο ΣΥΡΙΖΑ, όχι μόνο δεν το κρύβει αυτό, αλλά το παينهύεται ανοιχτά. Το «πουλάει» μάλιστα, κομπάζοντας με περηφάνια.

Τρίτον, ειδικά πρέπει να επισημανθεί ο αρνητικός ρόλος όσων στήριξαν, θεωρητικά, πολιτικά και κινηματικά «από τα αριστερά» τον ΣΥΡΙΖΑ (ή στηρίζουν τώρα εξίσου απροσχημάτιστα ή ασυλλόγιστα τους Εργατικούς του Κόρμπιν). Είναι αυτοί κυρίως που προστάτευσαν -ομολογουμένως επιτυχώς- την ηγεσία του ΣΥΡΙΖΑ από τις εξ αριστερών κριτικές, λοιδορώντας τες αυθαίρετα ως βιασύνη για «έφοδο στα χειμερινά ανάκτορα».

Η ζημιά που έκαναν ήταν διπλή.

Από τη μια, συμβάλλουν με «μαρξιστική» φρασεολογία στην απαξίωση κάθε έννοιας επαναστατικής προοπτικής έστω μελλοντικής, σε μια εποχή που είναι σε εξέλιξη μια αντ-επανάσταση, με βαθιές αντιδραστικές τομές στον καπιταλισμό και σε βάρος της εργατικής τάξης. Η επανάσταση ευτελίζεται με την ταύτισή της με αστεία καρικατούρα παντός καιρού, που παραπέμπει σε παιδικά καρτούν.

Από την άλλη, αυτή τους η οπτική διαστρεβλώνει συνειδητά τον πυρήνα της αριστερής κομμουνιστικής κριτικής. Κανείς δεν κατηγορήσε ποτέ το ΣΥΡΙΖΑ γιατί ...δεν έκανε επανάσταση, ούτε αντιπρότεινε κάποια επανάσταση ως άμεση λύση. Υπήρχε όμως το ερώτημα και η ανάγκη των αναγκών και ώριμων ρήξεων που δεν έγιναν ποτέ, ενώ θα μπορούσαν να διαμορφώσουν μια άλλη ελπιδοφόρα δυναμική (έξοδος από ευρωζώνη/ΕΕ, διαγραφή χρέους, εθνικοποιήσεις, άμεση επαναφορά κατώτατου μισθού και 14μηνων συντάξεων κλπ).

«ΧΡΗΣΙΜΟΣ» ΜΑΡΞΙΣΜΟΣ: Η θεωρία ως θεραπαινίδα της πολιτικής ενσωμάτωσης

ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΣΤΗΝ ΥΠΟΤΑΓΗ

Τον Μάιο του 2015 σε συνέντευξή του στην Αυγή, ο Λέο Πάνιτς έλεγε:

«Δεν υπάρχει μαγικό ραβδάκι, μια εκδοχή είναι ο ΣΥΡΙΖΑ να καταφέρει μόνο να δημιουργήσει μια τίμια, δίκαιη γραφειοκρατική κυβέρνηση με κράτος δικαίου, που θα εφαρμόσει την καπιταλιστική φύση του κράτους με αποτελεσματικό τρόπο. Θα ήταν τραγικό αν ο ΣΥΡΙΖΑ μείνει στην Ιστορία μόνο γι' αυτό, όχι απίθανο όμως. Θα ήταν σίγουρα θετικό αποτέλεσμα, αλλά με σοσιαλιστικούς όρους θα ήταν τραγωδία».

Έγινε ακριβώς ό,τι προέβλεψε!

Και όμως, με την ίδια μαρξιστική ενάργεια, ενώ τα πράγματα με το ΣΥΡΙΖΑ εξελίχθηκαν έτσι, ο Πάνιτς, εξακολουθεί να στηρίζει την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ.

Μια εικόνα χρήσης του μαρξισμού ως θεωρητικού πλαισίου για την δικαιολόγηση μιας πολιτικής θέσης, μα και της αντίθετής της, δημιουργεί την απαξίωσή του καθώς τον υποβιβάζει σε ρόλο θεραπεινίδας τρεχουσών πολιτικών επιλογών.

Μια ορισμένη χρήση των εννοιών της «**ηγεμονίας**» και της «**αντίφασης**», καθιστούν δυνατή αυτή την έκπτωση της επαναστατικής μαρξιστικής θεωρίας. Η καθοριστικότητα των εργατικών ταξικών συμφερόντων στη διαμόρφωση μιας επαναστατικής στρατηγικής και τακτικής καταργείται μέσω της παρουσίασης της υποταγής της στην αστική πολιτική, ως μια δήθεν επί ίσοις όροις διαπάλης για την «**ηγεμονία**». Κατά το ίδιο σχήμα, με ακρωτηριασμό της διαλεκτικής σκέψης, κάθε φαινόμενο παρουσιάζεται ταυτόχρονα ως «**τούτο**» και ως «**άλλο**», εξ αντικειμένου και σχεδόν αρμονικά «**αντιφατικό**», με παραγνώριση της δομικής κυρίαρχης πλευράς του και του συγκρουσιακού χαρακτήρα των αντιθέσεων.

Στο πλαίσιο αυτής της λογικής τα **αστικά δημοκρατικά ή/και ρεφορμιστικά ρεύματα** παρουσιάζονται ως ένα **άθροισμα δεξιών και αριστερών τάσεων**, με παραγνώριση της ουσιώδους πλευράς ότι αυτές μέσα στις διαφορές τους, αποτελούν οργανικό **μέρος ενός συνεκτικού όλου με ηγεμονία της αστικής πολιτικής**.

Με το σχήμα αυτό δικαιολογείται μέσω της τακτικής συμμαχίας με την «**αριστερή τάση**», η συνολική υποταγή στην ηγεμονεύουσα δεξιά αστική τάση. Πολύ περισσότερο όταν αυτός ο «**προσεταιρισμός**» γίνεται κατά βάση στο πεδίο της αστικής κοινοβουλευτικής εκπροσώπησης και της κυβερνητικής διαχείρισης, που είναι προνομιακό για την αστική πολιτική και όχι στο πεδίο της αυτοτελούς πολιτικής δράσης και έκφρασης μιας ανατρεπτικής κοινωνικής πρακτικής στο πλαίσιο και της διαμόρφωσης νέων μορφών οργάνωσης και αγώνα της εργατικής τάξης και άλλων υποτελών τάξεων. Από τους δρόμους στο Σιάτλ, στον Σάντερς ως «**αριστερή**» πλευρά των Δημοκρατικών και μέσω αυτού στην πολεμοχαρή και νεοφιλελεύθερη Κλίντον ως «**αριστερή**» πλευρά του αστικού πολιτικού στερεώματος... Μια πολιτική συνέχεια που εξασφαλίζει την εξουδετέρωση και όχι την προωθητική επαναστατική μετάπλαση των ριζοσπαστικών κοινωνικών τάσεων που αναπτύσσονται.

Το να επαναλαμβάνει κανείς ότι «**δεν είναι ώριμες οι συνθήκες για μια επανάσταση σήμερα**», αποτελεί άχρηστη κοινοτυπία με σαφή πολιτική σκοπιμότητα την διαρκή άρνηση της αναζήτησης μιας επαναστατικής στρατηγικής και τακτικής στον παρόντα πολιτικό χρόνο. Το ερώτημα είναι διαφορετικό: Με ποια επαναστατική τακτική το σημερινό «**ανέφικτο**», γίνεται αγωνιστικά «**εφικτό**» αύριο; Ο δήθεν σύντομος και εύκολος δρόμος του ρεφορμισμού αναπαράγει τη Σισύφεια επανάληψη αποτυχιών.

Πηγή: Εφημερίδα ΠΡΙΝ 27/11/17